

MAGYAR NYELV
a 6. évfolyamosok számára

MNy1

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ

2021. január 23.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.
A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.**

-
1. a) falánk 1 pont
 b) félénk 1 pont
 c) palánk 1 pont
Csak a helyesírási szempontból is hibátlan válaszok fogadhatók el.
2. a) 4. 1 pont
 b) 1. 1 pont
Amennyiben az a) és a b) itemnél a felvételiző egynél több számot karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szám is szerepel a válaszok között. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.
 c) Bekarikázva: A 1 pont
 d) Bekarikázva: B 1 pont
Amennyiben a c) és a d) itemnél a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszok között. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni. A helyes megoldás beírása is egyértelmű jelölésnek minősül.
3. a) C) 1 pont
Amennyiben a felvételiző a jó válaszon kívül mást is írt, nem adható pont.
 b) a nyár mint lepke röppen 1 pont
A pont akkor adható meg, ha felvételiző a hasonlat mindkét oldalát egyértelműen azonosíthatóan beírta.
 c) Bekarikázva: metafora 1 pont
Amennyiben a felvételiző egynél több szót karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes választ is bejelölte. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.
 d) páros rím: C) 2 pont
 keresztírím: A), B); a pont megadható akkor is, ha a vizsgázó csak az A) pontot tüntette fel.
A d) itemnél minden hibátlanul, a javítókulcsnak megfelelően kitöltött sorra 1 pont adható, így összesen adható 2 pont. Amennyiben a felvételiző a jó válaszon kívül mást is írt az adott sorba, akkor arra a sorra nem adható pont.
4. a) terem 1 pont
 b) szám 1 pont
 c) fogoly 1 pont
A helyesírási hibákat javítjuk, de pontot nem vonunk le érte.
5. a) D) (5. pont) 1 pont
 b) B) (8. pont) 1 pont
 c) C) (4. pont) 1 pont
 d) A) (6., 7. és 9. pont) 1 pont
 e) C) (3. pont) 1 pont
Amennyiben a felvételiző az a)–e) itemeknél a jó válaszon kívül mást is írt, az adott itemre nem adható pont. A helyes válaszhoz nem szükséges megadni a szabályzat hivatkozott pontját.
-

-
6. a) muszály X talaly 5 pont
 szakáll 1 érettségi
 dicsér 3 ítéel
 hazament 1 megakarta nézni
 Toldd el! 2 Mondd meg!
- Minden helyes megoldás 1 pont. Amennyiben a felvételiző egynél több megoldást írt be a megadott helyre, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes megoldás is szerepel a válaszban.*
7. a) HAMIS 3 pont
 HAMIS
 IGAZ
- Minden helyesen bekarikázott válaszáért 1 pont adható. Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.*
- b) Aláhúzva: Az Északi Szél elutasítja a Déli Szél mondanivalóját. 1 pont
Amennyiben a felvételiző egynél több választ húzott alá, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes választ is bejelölte. Amennyiben aláhúzás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. bekarikázást), azt el kell fogadni.
- c) Az Északi Szél azt várja a többi széltől, hogy (hozzá hasonlóan) ők is erőszakosan / 1 pont
 pusztítóan / fenyegetően fújjanak.
Minden más megfogalmazású, de tartalmában a megadottakkal egyező válasz elfogadható. Az 1 pont csak tartalmilag elfogadható ÉS értelmes, nyelvi szempontból hibátlan mondatra adható meg. A helyesírási hibákat javítani kell, de pontlevonás nem jár értük.
- d) Lehetséges válaszok: fagyottan peregetek le a fák levelei / az erdei állatok fázósan 1 pont
 egymáshoz bújtak / a fűszálak deresen csillogtak / a mezők összehúzódkodtak /
 recsegett, ropogtatta a világot / vitte a nádfödeleket / reszketett a világ.
A pont akkor adható meg, ha a felvételiző a felsorolt lehetséges válaszok közül legalább négy helyes választ azonosíthatóan megad, és nem nincs közöttük rossz megoldás. A helyesírási hibákat javítjuk, de pontot nem vonunk le érte.
- e) Lehetséges befejezés: szégyellték egymás előtt azt, ahogyan megváltoztak. / az Északi Szél 1 pont
 szégyellte azt, hogy szelíd lett, míg a Dél Szél azt szégyellte, milyen erőszakosan fújt.
Minden más megfogalmazású, de tartalmában a megadottakkal egyező válasz elfogadható. Az 1 pont csak tartalmilag elfogadható ÉS értelmes, a megadott szövegrésszel együtt nyelvi szempontból hibátlan mondatra adható meg. A helyesírási hibákat javítani kell, de pontlevonás nem jár érte.
8. a) látott 1 pont
 b) össze 1 pont
 c) csendes / százéves 1 pont
 d) madárfészkeket 1 pont
 e) tetszett 1 pont
- Akkor adható pont, ha a vizsgázó egyértelműen azonosíthatóan leírta a szót és más, helytelen választ nem írt. A másolási vagy helyesírási hibát javítjuk, de pontot nem vonunk le érte.*
9. a) száz-é-ves 1 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha az elválasztás minden eleme helyes.
- b) meg-í-gér-te 1 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha az elválasztás minden eleme helyes
-

- c) madár 1 pont
Akkor adható pont, ha a vizsgázó egyértelműen azonosíthatóan leírta a szót. A másolási vagy helyesírási hibát javítjuk, de pontot nem vonunk le érte.

10. **a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.**

- a) Tartalomra összesen adható: 3 pont
3 pont adható, ha

- a szöveg eredeti, ötletes, gondolatgazdag;
- a fogalmazás alapötletét részletesen kidolgozza, és a szöveg mentes az önellentmondástól, a lényegi elemek jól értelmezhetők;
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek;
- a történet logikusan, szervesen folytatja a megkezdett történetet, építve a megadott helyzetre, szereplőkre, motívumokra.

2 pont adható, ha

- a szöveg ötletes, ám az alapgondolat nem kellően kidolgozott, nem értelmezhető elem van benne, vagy kisebb önellentmondás;
- a tanuló fogalmazása nem illeszkedik kellő mértékben a megadott mondatokhoz;
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

1 pont adható, ha

- az alapötlet kidolgozatlan, lényegi elemek megmagyarázatlanul maradnak, vagy a szöveg egészét meghatározó önellentmondás van benne;
- szegényes, szokványos a gondolatsor, de tartalma a kijelölt témáról szól;
- a tanuló fogalmazása alig illeszkedik a megadott mondatokhoz, de a szöveg megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

0 pont, ha

- a megadott mondatokhoz egyáltalán nem kapcsolódik a gondolatsor;
- az elbeszélés az önellentmondások és értelmezhetetlen elemek miatt nem érthető;
- nem felel meg az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

- b) A szöveg szerkezetére összesen adható: 2 pont

2 pont adható, ha a megadott kezdőmondatok és a tanuló által írt fogalmazás alkotta szöveg

- kerek, egész, lezárt;
- formailag is tagolt, a bekezdések jelöltek;
- logikusan és arányosan szerkesztett;
- eléri a megadott terjedelmet (8 mondat);
- megfelelően alkalmazza a szövegkohézió eszközeit, a mondatok, gondolatok logikusan kapcsolódnak egymáshoz;
- nincs benne párbeszéd.

1 pont adható, ha a fenti szempontok közül egy nem érvényesül maradéktalanul.

0 pont, ha a szövegben a 2 pont feltételei közül egynél több szempont nem érvényesül maradéktalanul.

- c) A nyelvhelyességre és a stílusra összesen adható: 2 pont
- 2 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és
- stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, és
 - gazdag szókincsű, és
 - gördülékenyen, választékosan szerkesztett mondatokat tartalmaz, és
 - maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, például helytelen szóhasználatot, indokolatlan igeidőváltást, hibás mondatbeli egyeztetést, nem megfelelő szórendet.
- 1 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és
- maximum 2 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, és változatos szókincsű, mondatfűzésű, a köznyelvi normának megfelelő szóhasználatú. *Vagy*
 - maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül valamelyiknek nem felel meg.
- 0 pont, ha a szöveg
- kettőnél több nyelvhelyességi hibát tartalmaz; *vagy*
 - 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül legalább kettőnek nem felel meg, *vagy*
 - a szöveg terjedelme nem éri el a 8 mondatot.
- d) A helyesírásra összesen adható, amennyiben a szöveg **legalább 8 mondatból** áll: 2 pont
- 2 pont adható,
- ha a szövegben az alábbiak közül **legfeljebb egy hiba** valósul meg:
 - egy hiba a közhasználatú szavak egybeírásának terén *vagy*
 - egy hiba a magánhangzó hosszúságának tévesztésénél *vagy*
 - egy elválasztási hiba *vagy*
 - egy mondatkezdő nagybetű tévesztése *vagy*
 - egy-két ékezet hiánya *vagy*
 - legfeljebb két betűtévesztés vagy betűcsere
- ÉS** az előbbieken ismertetett hibatípusok **mellett** legfeljebb 1 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit);
- ha a hibátlan szövegben legfeljebb 2 központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).
- 1 pont adható,
- ha a **fenti hibatípusok közül legfeljebb kettő** van jelen a szövegben, **legfeljebb 2 központosági hiba** mellett (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit)
 - ha az egyéb szempontból hibátlan szövegben 3–5 központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).
- 0 pont adható,
- ha a szövegben az alábbiak közül **valamelyik hibatípus** megvalósul:
 - igekötős igék helytelen írásmódja,
 - névutós főnevek egybeírása,
 - *-ly* tévesztése,
 - tagadószó egybeírása egy másik szóval,
 - mássalhangzó-hosszúság tévesztése,
 - tulajdonnév kezdőbetűjének tévesztése,
 - írásban nem jelölt hasonulás és összeolvadás jelölésének tévesztése;

- ha a 2 pont kritériumainál leírt hibatípusok esetében **három** vagy **annál több** hiba található a szövegalkotásban;
 - ha 6 vagy több központoszási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).
 - **ha a szöveg nem éri el a 8 mondatot.**
- e) A külalakra, írásképre összesen adható, amennyiben a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot: 1 pont
- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználát egyértelmű, a felvételiző nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
 - Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, a felvételiző elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.

A feladatokhoz fölhasznált források

3. feladat

A) Varró Dániel: Nyúl tavaszi éneke

B) Sütő Fanni: Szimfónia hársfára és bükkre

C) Szabó T. Anna: Február